

Knowledge Capture

----- โครงการปลูกไม้สักผสมไม้ยูคาลิปตัส -----

สรุปโดยนายกิตติศักดิ์ ถาวรวงษ์กลาง... หน่วยงาน..สวนป่าเชียงทอง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตตาก

๑. บริบท หรือความเป็นมา

๑.ดำเนินงานตามนโยบายลดการแพร่ระบาดของหนอนผีเสื้อเจาะต้นสักในพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า โดยปลูกไม้เศรษฐกิจโตเร็ว (ไม้ยูคาลิปตัส) ร่วมกับไม้โตช้า (ไม้สัก)

๒. สร้างรายได้ระยะสั้นจากไม้ยูคาลิปตัส และสร้างรายได้ระยะยาวจากไม้สัก

๒. วิธีการ/ ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

๒.๑ พื้นที่ดำเนินการ

สวนป่าเชียงทองแปลงปลูกปี ๒๕๖๓_๒๕๖๗(๙๐๐)/๒ เนื้อที่ ๒๐๙ ไร่

๒.๒ระยะปลูก

ไม้สักปลูกระยะ ๒x๑๐ จำนวน ๘๐ ต้น/ไร่

ไม้ยูคาลิปตัสปลูกระยะ ๑.๕ x ๒ x ๑.๕ x ๔ จำนวน ๒๑๓ ต้น/ไร่

รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๙๓ ต้น/ไร่

๓.เทคนิคหรือกลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

ได้ทำการทดลองในปี ๒๕๖๓ ด้วยวิธีการ / ขั้นตอน กระบวนการตามโครงการข้างต้น พร้อมกับโจทย์การสร้างรายได้ระยะสั้นให้ อ.อ.ป.

“ทั้งนี้ได้มีการศึกษาอิทธิพลของการปลูกสักผสมยูคาลิปตัส ต่อการระบาดของมอดป่าเจาะต้นสัก เพื่อลดความรุนแรงของปัญหามอดป่าเจาะต้นสัก ได้ดำเนินการในสวนป่าจำนวน ๓ แห่ง คือ สวนป่าวังชิ้น สวนป่าแม่นาพูน และสวนป่าแม่ยมแม่แปง จ.แพร่ ซึ่งปลูกทั้งไม้สักชนิดเดียว และปลูกสักผสมยูคาลิปตัส พบว่าการปลูกสักผสมยูคาลิปตัส สามารถลดความเสียหาย และความหนาแน่นของประชากรมอดป่าเจาะต้นสักลงได้ในระดับหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับแปลงที่ปลูกสักชนิดเดียว (กรมป่าไม้ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ บริษัทไม้อัดไทย ปี ๒๕๓๕ บุญวงศ์ ไทยอุตสาหกรรม)”

- ข้อมูลตัวเลข พื้นที่จำนวน ๒๐๙ ไร่ ต้นทุนในการดูแลตั้งแต่ปลูกปีละ ๘๐,๐๐๐ บาท

- สัก ๘๐ ต้น/ ไร่ = ๑๖,๔๘๐ ต้น มีความโตเฉลี่ย ๒๒ เซนติเมตร มีความสูงเฉลี่ย ๘ เมตร

- สักเมื่อเทียบกับปีเดียวกันในพื้นที่ปลูกเฉพาะสัก มีความโตเฉลี่ย ๓๕ เซนติเมตร มีความสูงเฉลี่ย ๑๓ เมตร

- ไม้ยูคาลิปตัส ๒๑๓ ต้น/ ไร่ = ๔๓,๘๗๘ ต้น มีความโตเฉลี่ย ๒๙ เซนติเมตร มีความสูงเฉลี่ย ๑๓ เมตร

- คิดเป็นน้ำหนัก ๕ ต้น/ ไร่ คิดเป็นน้ำหนักทั้งแปลง ๑,๐๔๕ ตัน ราคาขายเหมาเอกชนดำเนินการเอง ๔๐๐ บาท/ ตัน คิดเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๑๘,๐๐๐.- บาท

๔. ประเด็นความรู้ที่สำคัญ

๔.๑ ยังมีหนอนเจาะต้นสักเหมือนเดิมลดได้เพียงระดับหนึ่ง เหมือนการทดลองเมื่อครั้งปี ๒๕๓๕ เพราะรอบข้างแปลงทดลองมีสักอยู่เต็มพื้นที่ และพื้นที่สวนป่ายังติดป่าสงวนฯ ซึ่งในพื้นที่ป่าสงวนก็มีสักดั้งเดิมจำนวนมาก

๔.๒ การสร้างรายได้ระยะสั้นจากไม้ยูคาลิปตัส และสร้างรายได้ระยะยาวจากไม้สักปลูกแบบผสมลงไปในแปลง การจัดการยากมาก ใช้ต้นทุนสูง และที่สำคัญควรคำนึงถึงภูมิประเทศเป็นสำคัญ ที่ยิ่งลาดชันมากค่าใช้จ่ายก็สูงตาม

/๔.๓ สัก...

๔.๓ สักชอบแสงเป็นไม้โตช้า โคนยูคาที่เป็นไม้โตเร็วเบียดบัง ทำให้ต้นสักแตกกิ่งด้านข้างลำต้นจำนวนมาก ไม่เจริญเติบโต ต้องทำการแต่งกิ่งต้นสักใหม่ทุกปี

๕. บทสรุป

๕.๑ ดำเนินตามนโยบายลดการแพร่ระบาดของหนอนผีเสื้อเจาะต้นสักในพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่า

- ไม่ต้องการให้หนอนเจาะต้นสัก ก็หันไปปลูกไม้ชนิดอื่นแทนสัก เช่น แดง ประดู่ เต็ง รัง
- ปลูกสักสายพันธุ์ทนแมลง

๕.๒ สร้างรายได้ระยะสั้นจากไม้ยูคาลิปตัส และสร้างรายได้ระยะยาวจากไม้สัก

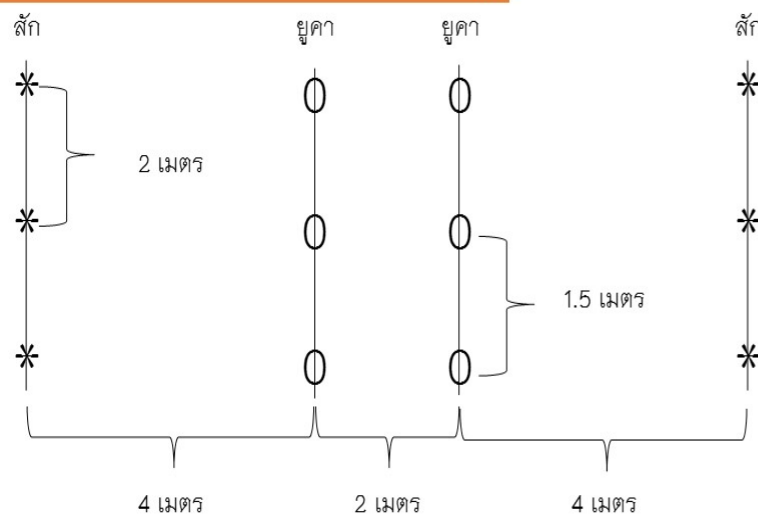
- คำนึงถึงภูมิประเทศเป็นสำคัญ ที่ยิ่งลาดชันมากค่าใช้จ่ายก็สูงตาม
- จุดคุ้มทุนต่ำไม่เหมาะที่จะลงทุนเชิงธุรกิจ พืชสองชนิดนี้ไม่เหมาะอย่างยิ่งที่จะปลูกผสมระหว่างแถว สักชอบแสงไม้โตช้า โคนไม้ยูคาลิปตัสเบียดบังแตกกิ่งไม่เจริญเติบโต
- ถ้าภูมิประเทศพื้นที่เหมาะสมควรปลูกสลับเป็นบล็อกจะง่ายในการดูแล ไม่ควรปลูกแบบผสม

โครงการปลูกไม้สักผสมไม้ยูคาลิปตัส

วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

๒. วิธีการ / ขั้นตอน หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

สักปลูกระยะ 2x10 จำนวน 80 ต้น/ไร่

ยูคาปลูกระยะ 1.5 x 2 x 1.5 x 4 จำนวน 213 ต้น/ไร่

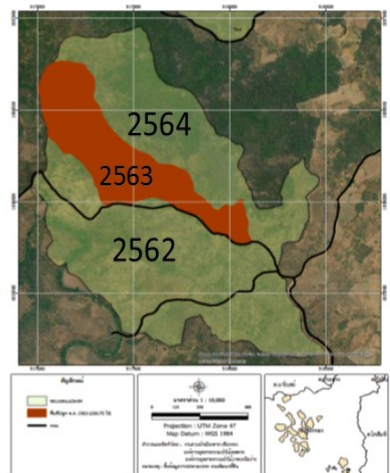
รวมทั้งสิ้นจำนวน 293 ต้น/ไร่

H32 : พื้นที่ผืนกึ่งแล้ง - ผืนปานกลาง

ผืนกึ่งแล้ง - ผืนปานกลาง
ในพื้นที่บริเวณนี้มีการปลูกไม้ยูคาและไม้สัก
โดยไม้ยูคาจะปลูกเป็นแถวแรกและไม้สักจะปลูกเป็นแถวที่สอง

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่ารอบคัตหีบที่ 2 สวนป่าเชิงเขา โครงการที่ 1
แปลงปลูกปี 2563_27(900)/2 พื้นที่ 209.75 ไร่ แปลงปลูกเดิม 2527_200

๓.เทคนิคหรือยุทธวิธีที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้พบว่าการปลูกสักผสมยูคาลิปตัส สามารถลดความเสียหาย และความหนาแน่นของประชากรมอดป่าเจาะต้นสักลงได้ในระดับหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับแปลงที่ปลูกสักชนิดเดียว

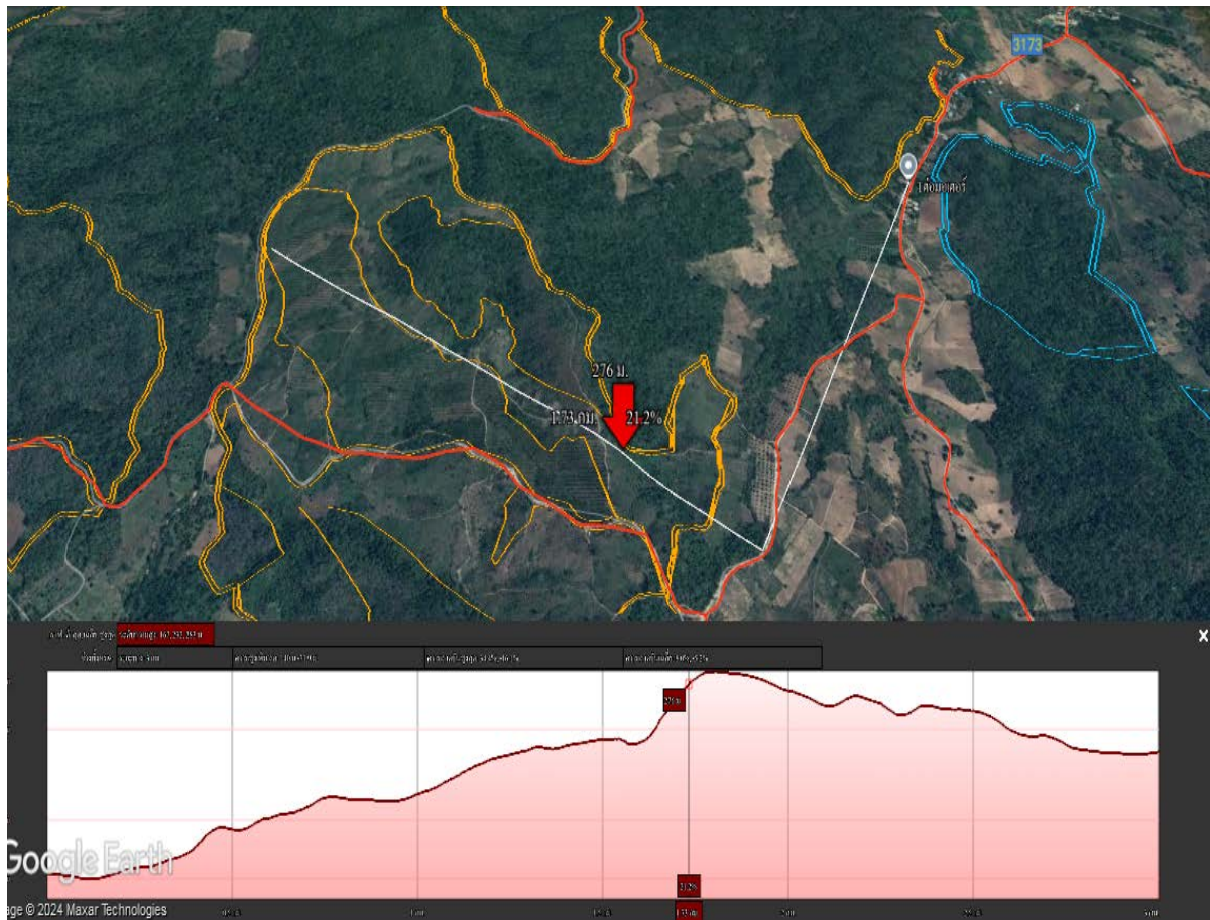
สัก+ยูคา แปลงปลูกปี แปลงปี 2563 เนื้อที่ 209 ไร่

สัก+ยูคา การดูแล แปลงปลูกปี แปลงปี 2563 เนื้อที่ 209 ไร่

ประเด็นความรู้ที่สำคัญใช้ต้นทุนสูง ควรคำนึงถึงภูมิประเทศเป็นสำคัญ ที่ยิ่งลาดชันมากค่าใช้จ่ายก็สูงตาม
ใช้ต้นทุนสูง และที่สำคัญควรคำนึงถึงภูมิประเทศเป็นสำคัญ ที่ยิ่งลาดชันมากค่าใช้จ่ายมาก

ปลูกไม้ชนิดอื่นแทนสัก เช่น แดง ประดู่ เต็ง รัง, ปลูกสักสายพันธุ์ทนแมลง

ปลูกสลับเป็นบล็อกจะง่ายในการดูแล

